

[Domovská Stránka](#) > ... > [Vaše Práva](#) > [Obete Trestného Činu](#) > [Práva Obetí – Podľa Krajín](#) > 2 - Oznámenie trestného činu a moje práva počas vyšetrovania alebo súdneho konania

2 - Oznámenie trestného činu a moje práva počas vyšetrovania alebo súdneho konania

Ako oznámim trestný čin?

Ak ste sa stali obeťou trestného činu, môžete to oznámiť na ľubovoľnej policajnej stanici alebo na prokuratúre.

Vaše oznámenie môžete podať ústne alebo písomne a vyžaduje sa váš podpis. Oznámenie môže podať aj tretia strana. Hoci to nie je povinné, odporúča sa, aby ste uviedli relevantné osobné údaje vrátane adresy, na ktorej môžete byť kontaktovaný, ako aj osobné údaje o tretej strane, ktorá oznámila trestný čin.

Okrem toho je vhodné poskytnúť akékoľvek dôkazy a informácie, ktoré máte o podozrivom, keďže to uľahčí vyšetrenie.

Polícia má oficiálny formulár (ktorý možno vyplniť pomocou počítača) na zaznamenávanie poskytnutých informácií. Od tohto okamihu bude vaše oznámenie trestného činu súčasťou spisu.

Trestný čin môžete oznámiť na akejkoľvek policajnej stanici alebo priamo prokurátorovi.

Oznámenie môže byť podané v nemčine alebo v jednom z oficiálnych regionálnych jazykov.

Ak nehovoríte dostatočne dobre po nemecky alebo iným úradným jazykom, máte právo na pomoc tlmočníka.

V prípade určitých trestných činov (napr. násilných trestných činov alebo sexuálnych trestných činov) máte pri oznámení trestného činu nárok na pomoc organizácie na podporu obetí.

Na oznámenie trestného činu neexistuje žiadny konkrétny termín. Po uplynutí určitej lehoty určenej v zákone môže polícia, prokurátor alebo súd odmietnuť prípad preskúmať. Táto lehota sa líši v závislosti od druhu príslušného trestného činu (premlčacie lehoty).

Keď dostanú informácie o údajnom trestnom čine, orgány sú povinné začať vyšetrenie (výnimkou sú trestné činy podliehajúce súkromnej žalobe).

Ako môžem zistiť, ako sa daný prípad rieši?

Po oznámení trestného činu dostanete písomné potvrdenie o vašom oznámení. Oznámenie bude obsahovať referenčné číslo. Keď budete neskôr v kontakte s príslušnou policajnou stanicou a uvediete toto referenčné číslo, môžete sa rozprávať s policajtom zodpovedným za váš prípad.

Ak podáte písomné oznámenie polícii alebo prokurátorovi, musíte ich požiadať o referenčné číslo. Organizácie na podporu obetí vám pomôžu zistiť správne referenčné číslo.

Ako obeť trestného činu máte právo nahliadnuť do spisu. Prístup môže byť zamietnutý alebo obmedzený iba vtedy, ak by nahliadnutie do spisu mohlo ohroziť vyšetrenie alebo ovplyvniť vašu svedeckú výpoveď.

Prokuratúra vás bude informovať o dôležitom vývoji v konaní. Budete napríklad informovaný, ak sa orgány rozhodnú nepokračovať v trestnom stíhaní, keď rozhodnú o pozastavení vyšetrovania alebo ak uvažujú o nariadení alternatívnych opatrení ku konvenčnému trestnému konaniu.

Mám nárok na právnu pomoc (počas vyšetrovania alebo súdneho konania)? Za akých podmienok?

V kontakte s orgánmi presadzovania práva môžete byť podporovaný a zastúpený právnikom, pracovníkom organizácie na podporu obetí alebo inou vhodnou osobou.

Ak máte nárok na právnu pomoc, právnici vám v spolupráci so špecializovanými organizáciami na podporu obetí poskytnú bezplatnú podporu pri uplatňovaní vašich práv počas konania. Na psychosociálnu a právnu pomoc majú právo:

- obeť, ktoré boli vystavené násiliu alebo nebezpečnému vyhrážaniu v dôsledku úmyselného trestného činu; alebo obeť, ktorých sexuálna integrita a sebaurčenie mohli byť porušené, alebo obeť, ktorých osobná závislosť bola zneužitá pri spáchaní trestného činu.
- Pomoc máte k dispozícii aj v prípade, že ste blízky príbuzný osoby, ktorá zomrela následkom trestného činu, alebo ak ste príbuzný, ktorý bol svedkom trestného činu.
- Pre obeť teroristických trestných činov.
- Pre obeť typického „nenávisťného trestného činu na internete“. Patrí medzi ne sústavné prenasledovanie, sústavné obťažovanie prostredníctvom telekomunikačných prostriedkov alebo počítačového systému („kyberšikana“) a podnecovanie nenávisťi. Patria sem aj trestné činy ako ohováranie, obvinenie z trestného činu, ktoré už bolo súdom zamietnuté, urážka a ohováranie, ak existujú určité náznaky, že trestný čin bol spáchaný prostredníctvom telekomunikačných prostriedkov alebo počítačového systému.
- Pre maloletých, ktorí boli svedkami násillia v ich sociálnom prostredí (násillie v rodine, násillie na deťoch).

Pomoc pri procese musí byť nevyhnutná na zabezpečenie práv obetí; zabezpečuje ju organizácia na pomoc obetiam. Obetiam, ktorých sexuálna integrita mohla byť porušená a ktoré ešte nedosiahli vek 14 rokov, sa poskytne psychosociálna procesná pomoc v každom prípade.

Ak nemáte nárok na služby pomoci obetiam, môžete súd požiadať o bezplatnú právnu pomoc, ak ste sa do konania zapojili ako účastník uplatňujúci si súkromný nárok. Ak sa súd domnieva, že právne zastúpenie je nevyhnutné (najmä aby sa predišlo následnému občianskoprávnemu konaniu), a váš príjem nie je dostatočný na zaplatenie právneho zástupcu bez toho, aby bolo ohrozené vaše živobytie, žiadosť bude schválená.

Mám nárok na náhradu výdavkov (v súvislosti s účasťou na vyšetrovaní/súdnom konaní)? Za akých podmienok?

Budú vám uhradené cestovné náklady na cestu na prokuratúru, súd alebo miesto vypočutia a naspäť, ako aj náhrada za stratený čas, ak ste v dôsledku nej utrpeli finančnú stratu. Ak ste svedkom a budete musieť na danom mieste prenocovať a zjesť raňajky, obed alebo večeru, náklady na pobyt vám budú preplatené do určitej výšky. Vašu žiadosť o náhradu výdavkov musíte odoslať do 14 dní.

Môžem podať odvolanie, ak je môj prípad uzavretý ešte pred tým, ako sa dostane na súd?

Ak prokurátor zastaví konanie, musíte byť informovaný. Potom máte 14 dní na to, aby ste prokurátora požiadali o vysvetlenie dôvodov jeho rozhodnutia. O pokračovanie v konaní môžete požiadať aj v prípade, že:

- bol porušený zákon alebo ak bol nesprávne použitý,
- existujú významné pochybnosti o presnosti skutočností, na ktorých sa zakladá rozhodnutie o ukončení konania, alebo
- možno poskytnúť nové skutočnosti alebo dôkazy na odôvodnenie pokračovania.

Žiadosť musí byť podaná do 14 dní po tom, čo ste boli informovaný o rozhodnutí prokurátora ukončiť konanie alebo o dôvodoch ukončenia konania. Ak ste počas stanovenej lehoty uvedené informácie nedostali, lehota sa predĺži na tri mesiace po rozhodnutí. Žiadosť o pokračovanie v konaní musí byť zaslaná prokurátorovi.

Ak prokurátor posúdi žiadosť ako opodstatnenú, bude pokračovať v konaní. V opačnom prípade musí prokurátor napísať odpoveď a predložiť ju spolu so spisom súdu, ktorý rozhodne o vašej žiadosti. Ak súd schváli vašu žiadosť,

prokurátor musí pokračovať v konaní. Inak bude žiadosť zamietnutá.

Ak sa prokurátor rozhodne nariadiť alternatívne opatrenia ku konvenčnému trestnému konaniu, nemôžete sa odvolať proti jeho rozhodnutiu.

Ak bolo vznesené obvinenie a prokurátor následne uzavrel prípad, za určitých okolností máte právo trvať na obvinení ako subsidiárny žalobca. V tomto prípade ste sa už museli zapojiť do konania ako účastník uplatňujúci si súkromný nárok. Následne získate postavenie pomocného žalobcu, pričom musíte vyhlásiť, že trváte na obvinení.

Môžem sa zúčastniť na súdnom konaní?

Ako obeť máte právo zúčastniť sa na súdnom konaní. Na súd budete predvolaný len vtedy, keď sa od vás bude vyžadovať svedecká výpoveď. Obeť je povinná dostaviť sa na súd len v prípade, že je prizvaná ako svedok.

Ak využívate služby pomoci obetiam, organizácia na podporu obetí poskytujúca tieto služby bude informovaná o termínoch vypočutí.

Ak ste v rámci krížového výsluchu počas vyšetrovania podali svedectvo, budete o dátume súdneho konania informovaný iba vtedy, ak ste o to požiadali. Ak ste účastník uplatňujúci si súkromný nárok, subsidiárny žalobca alebo súkromný žalobca, budete náležite informovaný o stanovených termínoch vypočutí. Bez ohľadu na to, či je súdny proces verejný, ako obeť máte nárok byť prítomný a byť sprevádzaný dôverníkom – právnikom, pracovníkom organizácie na podporu obetí alebo inou osobou. Máte právo klásť otázky odporcovi, svedkom a znalcom a takisto byť vypočutý v súvislosti s vaším nárokom na náhradu škody.

Ak ste účastník uplatňujúci si súkromný nárok, môžete sa rozhodnúť nezúčastniť sa na pojednávaní. Ak ste však súkromný žalobca a nezúčastníte sa na pojednávaní, súd nezvratne predpokladá, že už nemáte záujem o odsúdenie a prípad uzavrie.

Ak nehovoríte po nemecky (alebo iným úradným jazykom), máte právo na bezplatné tlmočenie počas vypočutia.

Aké je moje oficiálne postavenie v justičnom systéme? Môžem napríklad byť, prípadne sa môžem rozhodnúť byť: obeťou, svedkom, poškodeným alebo súkromným žalobcom?

Obeťou ste v prípade, že spĺňate príslušné zákonné požiadavky. Postavenie obeť majú tieto osoby:

- osoby, ktoré boli vystavené násiliu alebo nebezpečnému vyhrážaniu v dôsledku úmyselného trestného činu; osoby, ktorých sexuálna integrita a sebaurčenie mohli byť porušené, alebo osoby, ktorých osobná závislosť bola zneužitá pri spáchaní trestného činu,
- manžel, registrovaný partner, životný partner, príbuzní prvého stupňa, sestra alebo brat a iné osoby závislé od osoby, ktorá mohla zomrieť z dôvodu trestného činu, alebo iní príbuzní, ktorí boli svedkami trestného činu, a
- akákoľvek iná osoba, ktorá utrpela škodu v dôsledku trestného činu alebo ktorej zákonné záujmy chránené trestným právom mohli byť poškodené v iných ohľadoch.

Svedkom ste v prípade, že ste predložili informácie relevantné pre trestné konanie. Relevantnosť informácií stanoví polícia a prokurátor počas vyšetrovania. Počas súdneho konania toto rozhodnutie urobí súd.

Je na vás, či chcete vstúpiť do konania ako účastník uplatňujúci si súkromný nárok.

Takisto sa môžete rozhodnúť, či budete pokračovať v konaní ako subsidiárny žalobca, ak súd zruší obvinenia.

Aké sú moje práva a povinnosti v tejto úlohe?

Počas konania musia všetky orgány rešpektovať vašu osobnú dôstojnosť ako obeť a váš záujem, pokiaľ ide o ochranu vášho súkromia. Vaše práva, záujmy a špecifické potreby ochrany musia byť vhodným spôsobom zohľadnené. Všetky obeť musia byť čo najskôr informované o svojich právach a možnostiach získať pomoc a náhradu škody.

Na požiadanie vám musí byť vystavené potvrdenie o oznámení trestného činu.

Každá obeť má právo na zastupovanie a poradenstvo. Poskytnúť ich môže právnik, organizácia na podporu obetí alebo iný vhodný zástupca. Ak máte nárok na služby pomoci obetiam, osoba, ktorá vám poskytuje právnu pomoc, vás zastupuje v konaní.

Ak nespĺňate podmienky na poskytnutie právnej pomoci, ale chcete byť zastúpený právnikom ako účastník uplatňujúci si súkromný nárok, za určitých podmienok môžete požiadať o právnu pomoc.

Ako svedok ste oslobodený od povinnosti svedčiť, ak by ste museli obviňiť príbuzného. Toto právo strácate, ak ste dospelý a v rámci trestného konania požadujete náhradu škody ako účastník uplatňujúci si súkromný nárok.

Môžete odmietnuť odpovedať na jednotlivé otázky:

- ak by odpoveď bola ponižujúca alebo ak by vás alebo vášho rodinného príslušníka vystavila riziku priamej a značnej finančnej straty,
- ak sa odpoveď týka vašej osobnej sféry alebo osobnej sféry inej osoby,
- ak považujete otázky o detailoch sexuálneho trestného činu za neprimerané.

Je však možné, že na ne budete musieť odpovedať, ak je vaše svedectvo mimoriadne dôležité pre predmet konania.

Ak sú počas pohovoru prítomné ďalšie osoby, je potrebné dbať na to, aby neboli zverejnené vaše osobné údaje. Nemusíte zverejňovať svoju domácu adresu. Namiesto toho môžete uviesť inú adresu, na ktorej vás môžu orgány ľahko kontaktovať.

Máte právo nahliadnuť do spisov, ak sa týkajú vašich záujmov. Za poplatok môžete takisto požiadať o kópie zo spisu. Ak vám bola poskytnutá právna pomoc alebo ak sú požadované kópie zisteniami a stanoviskami znalcov, verejných subjektov, služieb a inštitúcií, kópie sa poskytnú bezplatne.

V prípade prepustenia páchatel'a z väzby alebo z predbežnej väzby musíte o tom byť informovaný, ak ste v dôsledku úmyselného trestného činu boli vystavený násiliu alebo nebezpečnému vyhrážaniu, ak bola porušená vaša sexuálna integrita a vaše sebaurčenie, ak pri spáchaní takéhoto trestného činu bola zneužitá vaša osobná závislosť alebo ak ste mimoriadne zraniteľnou obeťou. Ak ste obeťou iného druhu trestného činu, musíte podať žiadosť, v ktorej uvediete, že by ste chceli byť informovaný o prepustení páchatel'a.

Prokurátor vás musí informovať o skončení a pokračovaní konania a o ukončení vyšetrovania. Ak sa zvažujú alternatívne opatrenia ku konvenčnému trestnému konaniu, musíte dostať podrobné informácie o vašich právach. Za určitých okolností môžete požiadať o pokračovanie v konaní, ak prokurátor konanie ukončí.

Ak nehovoríte dobre po nemecky alebo ste nepočujúci alebo nehovoriaci, máte právo na podporu vo forme prekladu/tlmočenia. Takisto máte právo zúčastniť sa na krízových výsluchoch, rekonštrukciách prípadu a na súdnom konaní, počas ktorých máte právo klásť otázky a podávať žiadosti.

Môžem počas súdneho konania predniesť vyhlásenie alebo predložiť dôkazy? Za akých podmienok?

Vaše práva obeť vás oprávňujú podať svedeckú výpoveď alebo podať vyhlásenie v rámci inej účasti na rozhovore alebo vypočutí. Môžete napríklad vyhlásiť, že sa na konaní zúčastníte ako účastník uplatňujúci si súkromný nárok a chcete získať náhradu škody. Takisto máte právo klásť otázky odporcovi, svedkom a znalcom.

Ak ste predvolaný na pohovor alebo na výsluch, máte právo predložiť dôkazy.

Ak ste zároveň aj svedkom, ste povinný dostaviť sa na výsluch a poskytnúť pravdivé a úplné informácie.

Aké informácie mi budú poskytnuté počas súdneho konania?

Na začiatku svojej výpovede počas súdneho konania budete informovaný o svojich právach.

Záleží na vás, či sa chcete zúčastniť na celom pojednávaní.

Rozhodnutie sa vyhlási na konci pojednávania. Obsah rozhodnutia môžete zistiť tak, že zostanete prítomný až do konca pojednávania alebo preskúmate súdny spis.

Ak ste sa zapojili do konania ako účastník uplatňujúci si súkromný nárok, súd je takisto povinný rozhodnúť o vašom nároku. Ak súd rozhodne, že máte dostať náhradu škody, rozhodnutie sa považuje za príkaz na výkon občianskeho práva a spolkovú vládu môžete požiadať o zálohu na náhradu škody. Podmienkou je, že odsúdená osoba nie je schopná okamžite splniť svoju platobnú povinnosť v dôsledku výkonu trestu (odňatia slobody).

Súd môže takisto nariadiť, aby bol majetok patriaci obeti, ktorý je vo vlastníctve odporcu, vrátený obeti.

Budem môcť získať prístup k súdnym spisom?

Máte právo nahliadnuť do spisu. Prístup môže byť zamietnutý alebo obmedzený iba vtedy, ak by nahliadnutie do spisu mohlo ohroziť vyšetrovanie alebo ovplyvniť vašu svedeckú výpoveď.

■ Posledná aktualizácia: 02/07/2025

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.